

Minister Finansów i Gospodarki

Warszawa, 13 kwietnia 2026 roku

Sprawa: Zapytanie poselskie nr 3303 deficyt budżetu państwa po lutym 2026 r.
Znak sprawy: BP2.054.1.2026
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,
w odpowiedzi na zapytanie poselskie nr 3303 dot. deficytu budżetu państwa po lutym 2026 r., przedstawiam poniższe informacje.

Ad. 1

Deficyt budżetu państwa stanowi różnicę między dochodami a wydatkami budżetu państwa. Uchwalane w ustawie budżetowej dochody są prognozą, a wydatki budżetu państwa stanowią nieprzekraczalny limit.

Czynnikami determinującymi przestrzeń wydatkową budżetu państwa są przede wszystkim ograniczenia zawarte w prawie krajowym i unijnym, w tym m.in. te wynikające z przepisów dotyczących stabilizującej reguły wydatkowej (SRW) zawartych w art. 112aa ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych oraz działania prowadzące do ograniczenia deficytu nominalnego i stopniowej redukcji długu w średnim okresie określone w Średniookresowym planie budżetowo-strukturalnym na lata 2025-2028 przyjętym przez Radę Ministrów w konsekwencji nałożenia na Polskę procedury nadmiernego decyzją Rady UE w lipcu 2024 r.

Istotny jest także charakter i struktura wydatków budżetowych, które w znaczącej większości stanowią wydatki sztywne, prawnie zdeterminowane czyli takie, które mają charakter obligatoryjny. Wydatki te są realizowane przez dysponentów

budżetowych w pierwszej kolejności, a ich wysokość wynika z ustaw innych niż ustawa budżetowa lub z wcześniej podjętych zobowiązań ujętych w ramy prawne. Oznacza to, że rząd nie ma pełnej swobody w ich kształtowaniu i nie może ich dowolnie ograniczać.

Do najistotniejszych pod względem wartościowym wśród wydatków budżetu państwa o takim charakterze wskazać należy m.in.: dotacje do Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, Funduszu Emerytalno-Rentowego oraz Narodowego Funduszu Zdrowia (na finansowanie ochrony zdrowia w roku 2026 musiały być przeznaczone środki w wysokości nie niższej niż 6,8% PKB, a od roku 2027 co najmniej 7% PKB), wydatki ponoszone na obronę narodową (co najmniej 3% PKB), wydatki z tytułu wypłaty dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego dla emerytów i rencistów (tzw. 13. emerytura) oraz kolejnego dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego dla emerytów i rencistów (tzw. 14. emerytura), wydatki z tytułu wypłaty świadczenia wychowawczego w ramach Programu „Rodzina 800+”, wydatki z tytułu obligatoryjnej płatności polskiej składki członkowskiej do budżetu Unii Europejskiej czy też wydatki na obsługę długu Skarbu Państwa.

Wydatki budżetu państwa na 2026 r. zaplanowano w wysokości 918,9 mld zł, tj. na poziomie zbliżonym do kwoty łącznych wydatków ustalonych w ustawie budżetowej na rok 2025 (921,6 mld zł).

W ramach wydatków budżetu państwa, poza wyżej wymienionymi kategoriami wydatków, uwzględniono dalsze (zgodnie z harmonogramem wykupów) finansowanie z budżetu państwa (w kwocie 7,2 mld zł) spłaty zobowiązań z tytułu odsetek od wyemitowanych w 2020 r. przez Polski Fundusz Rozwoju S.A. obligacji na sfinansowanie rządowego programu „Tarcz Finansowych” oraz przez Bank Gospodarstwa Krajowego w latach 2020-2023 na rzecz Funduszu Przeciwdziałania COVID-19.

Rozkład wykonania dochodów i wydatków budżetu państwa nie jest równomierny w ciągu całego roku. Niektóre wydatki są realizowane np. w miesiącu lutym jak wypłata dodatkowego wynagrodzenia rocznego w jednostkach budżetowych oraz dla nauczycieli w ramach dodatkowej transzy subwencji ogólnej. Zwiększone strumienie dochodów występują natomiast np. na przełomie marca i kwietnia oraz kwietnia i maja, kiedy to dokonywane są znaczące wpłaty z tytułu rozliczeń rocznych podatków PIT i CIT za ubiegły rok.

Podobnie narastanie poziomu deficytu w ciągu roku nie jest liniowe (tj. równomierne w każdym miesiącu).

Ad 2.

Rok 2026 jest drugim rokiem funkcjonowania reformy dochodów JST. Oznacza to, że dochody budżetu państwa w przypadku PIT oraz CIT są porównywalne do

dochodów w 2025 r. Przy czym udziały JST w PIT w 2025 r. wyniosły 174,1 mld zł, natomiast na 2026 r. zaplanowano 193,8 mld zł, tj. 11,4% więcej. Dla CIT są to kwoty 28,2 mld zł w 2025 r. oraz 27,5 mld zł w 2026 r.

Niższe dochody budżetu państwa z PIT w okresie styczeń - luty 2026 względem analogicznego okresu w 2025 roku wynikają z wyższych kwotowo udziałów przekazanych JST w styczniu i lutym 2026 r. względem 2025 r. Łączne udziały JST w tym okresie wyniosły 59,5 mld zł wobec 53,5 mld zł w 2025 r., tj. 11,4% więcej. Zgodnie z reformą dochodów JST obowiązującą od 2025 r. na styczeń i luty jednostkom samorządu terytorialnego przypisane zostały podwójne raty udziałów. Łączne wpływy z PIT (budżet państwa oraz JST) wyniosły 34,9 mld zł w okresie styczeń - luty br. i były 13,6% wyższe niż w 2025 r. Wzrost ten w kwocie bezwzględnej był jednak niższy niż wzrost rat przekazanych JST, przez co udziały przypisane budżetowi centralnemu były bardziej ujemne niż w 2025. Podwójne raty udziałów JST w PIT przypisywane są do stycznia oraz lutego. W kolejnych miesiącach dochody budżetu państwa z PIT, podobnie jak w ubiegłym roku, powinny rosnąć.

W przypadku dochodów z CIT za luty 2026 r. należy mieć na uwadze, że od 1 stycznia 2026 r. obowiązuje podwyższona stawka CIT m.in. dla banków komercyjnych (wzrosła z 19% do 30%). Ze względu na terminy płatności luty jest pierwszym miesiącem, gdzie widoczne są większe wpływy z tego tytułu za styczeń 2026 r. Wykonanie dochodów budżetu państwa z CIT w lutym br. było ok. 25% większe niż w lutym 2025 r. Wyższe wykonanie CIT powinno być widoczne również w kolejnych miesiącach roku.

Realizacja inwestycji publicznych, w tym militarnych, w grudniu 2025 r., z tytułu których wpłaty były widoczne w styczniu br. miała pozytywny wpływ na poziom dochodów z VAT. Z kolei na lutowych dochodach z VAT negatywnie zaważył spadek produkcji przemysłowej o 1,5% r/r oraz produkcji budowlano-montażowej o 12,8% r/r w styczniu br.

Pragnę podkreślić, że Ministerstwo Finansów cyklicznie publikuje komunikaty dotyczące szacunkowego wykonania budżetu państwa za kolejne miesiące – gdzie szczegółowo prezentowane są wyjaśnienia dotyczące realizacji budżetu państwa zarówno w zakresie dochodów jak i wydatków:

<https://www.gov.pl/web/finanse/szacunkowe-wykonanie-budzetu-panstwa-w-okresie-styczen--luty-2026-r>

Ad.3

Stosownie do art. 109 ustawy o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 r.,

ustawa budżetowa jest uchwalana na okres roku budżetowego a rokiem budżetowym jest rok kalendarzowy. Zgodnie z art. 1 ust. 5 ustawy budżetowej na rok 2026 deficyt budżetu państwa ustala się na dzień 31 grudnia 2026 r. na kwotę nie większą niż 271 740 000 tys. zł. Zatem, określona w ustawie budżetowej nieprzekraczalna wartość deficytu budżetu państwa została ustalona na ostatni dzień roku budżetowego (tj. 31 grudnia 2026).

W trakcie roku Ministerstwo Finansów publikuje miesięczne dane o wykonaniu budżetu państwa, które prezentują informacje bieżące z danego okresu sprawozdawczego. Jak już wspomniano w pkt 1 pisma, poziom deficytu budżetu państwa w ciągu roku nie jest liniowy, ponieważ dochody i wydatki publiczne nie są realizowane równomiernie w czasie.

W trakcie roku budżetowego mogą występować zmiany i odchylenia zarówno po stronie dochodowej jak i wydatkowej budżetu państwa w stosunku do przyjętych ustawą wielkości.

Minister Finansów wypełniając postanowienia ustawy budżetowej na dany rok działa na podstawie m.in. ustawy o finansach publicznych. Systematyczna weryfikacja wydatków budżetowych wpisuje się w politykę oszczędnego i celowego gospodarowania środkami publicznymi – takie działania prowadzone są na bieżąco. Na etapie opracowywania ustawy budżetowej oraz jej realizacji uwzględniane są regulacje art. 44 ustawy o finansach publicznych, nakazujące realizację wydatków publicznych w sposób celowy i oszczędny, z założeniem uzyskania najlepszych efektów z danych nakładów.

Zgodnie z art. 52 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych kwoty wydatków ujęte w ustawie budżetowej stanowią nieprzekraczalny limit i tym samym określają dysponentom części budżetowych górny pułap ich możliwości wydatkowych. Nie zawsze jednak wszystkie z planowanych w ustawie budżetowej wydatków są w pełni wykorzystane, np. w wyniku nierozstrzygniętych przetargów lub opóźnień w realizacji zadań, zmiany wskaźników, od których uzależniane są niektóre wydatki. Takie „naturalne oszczędności” pojawiają się, co do zasady, każdego roku.

Deficyt budżetu państwa po lutym, w wysokości 48,5 mld zł, stanowił 17,8% planu, a jego poziom realizacji nie był zaskoczeniem na tym etapie roku i nie odbiegał od prognoz Ministerstwa Finansów.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów i Gospodarki

Hanna Majszczyk
podsekretarz stanu

w Ministerstwie Finansów